

**KOMENDANCI HUFCA
ŁÓDŹ – PÓŁNOC – BAŁUTY
PROMIENISTYCH
w latach 1945 – 2005**

**WERSJA SZKOLENIOWA
II ŁÓDZKIEJ DRUŻYNY HARCERZY
(NIEPEŁNA)**

**W 60-tą ROCZNICĘ ZEBRAŁ I OGŁOSIŁ
hm. MARIAN KIERCZUK**

Wydawca: Związek Harcerstwa Polskiego
Komenda Hufca Łódź-Bałuty Promienistych
Łódź - 2005

OPRACOWANIE KOMPUTEROWE:

hm. Elżbieta Błaszczyk

phm. Zofia Przytyk

**PROJEKT LOGO, OPRACOWANIE OKŁADKI
ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ:**

phm. Adam Szymański

OPRACOWANIE TECHNICZNE:

pwd. Piotr Przytyk

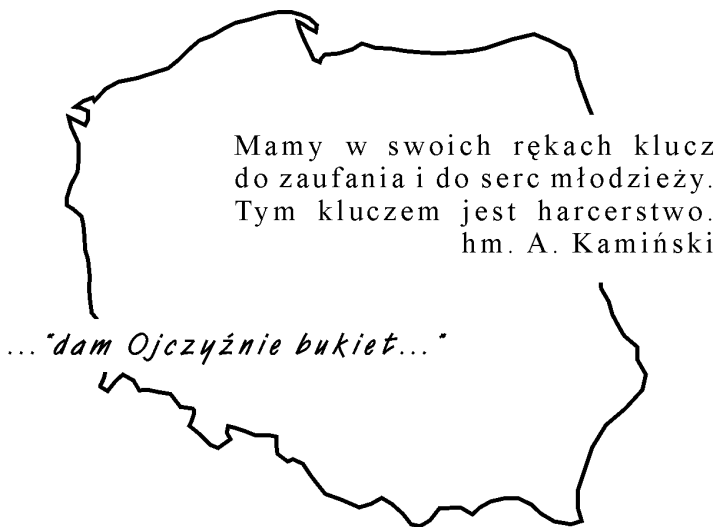
DRUK I OPRAWA:

Komenda Hufca Łódź – Bałuty

Łódź, ul. Wrześnieńska 64

Tel. 6515709

Zdjęcia ze zbiorów zainteresowanych.

Daliśmy Ojczyźnie „bukiet” – pięknych dziewcząt i chłopców – dziś dorosłych ludzi, nauczycieli, kilku profesorów wyższych szkół, oficerów wojska polskiego, policji, lekarzy, artystów, działaczy społecznych, kierowników i pracowników różnych instytucji i zakładów pracy. Wyzulonych na potrzeby drugiego człowieka, twórczych i godnych naśladowania.

18-tu Komendantów Hufca

Łódź – Północ – Bałuty PROMIENISTYCH
w latach 1945 - 2005

Od Autora

Wypadło mi opracować biografie komendantów Hufca. Kiedy zbierałem materiały do tych opracowań, analizowałem przebytą drogę w służbie harcerskiej każdego z Nich, sumowałem osiągnięcia, zadawałem sobie pytanie co było źródłem tych sukcesów. Odpowiedź jest tylko jedna: sam człowiek niewiele zdziała, ale zespół ludzi mający określony cel, wspólną ideę, może zrobić wiele, bardzo wiele.

W latach 50-tych i 60-tych, ale i później także, nasz Hufiec dopracował się wspaniałej grupy instruktorów, z którą można było „podbić cały świat”. Tacy drużynowi i szczerpowi jak: Ala Sitarek – Tum, Jadzia Rybczyńska – Klamut i jej mąż Kazik, Jola i Danka Gajewskie, Hanka i Zosia Kędzierskie, Wirek Duda, Kazik Jabłoński, „Wielka Trójka” „Za Torem”: Ryszard Żuchowski, Antek Wojewoda i Zbyszek Ciećko, Hanka Kowalska – Miecznikowska, wspaniały gospodarz – kwatermistrz Staszek Kędzierski – „Stary”, Feliks Jędryś, January Sztuka, Michał Kryszka, Genia Kędzierska – nieoceniona sekretarka hufca – to była baza kadry Hufca.

Z upływem lat wyrastali nowi entuzjaści pracy harcerskiej: Ela Wójcikowska, Dzikka Czolczyńska, Ninka Czekalska, Janusz Plichta, Krysia Stachura – Plichta, Gosia Sowa, Romek Wojtczak, Adam Sadowski, Jurek Pajewski, Krzysiek Obiedziński, Janusz Skopiński i jego żona Gosia, Zbyszek Niewiadomski. Można by tak wymieniać nieskończenie. W książce „Spis Instruktorów Hufca w latach 1957 – 1999” zarejestrowano aż 3.989 osób!

To ta kadra była trzonem władz Hufca: Rady Hufca, Komendy Hufca, Komisji Rewizyjnej, referatów i komisji różnych specjalności, kwatermistrzostwa, Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej. Ona wychowywała następne pokolenia instruktorów.

Należy wspomnieć, że w Hufcu działała Dzielnicowa Rada Przyjaciół Harcerstwa. Był to zespół ludzi, który nie szczędził trudu i środków, aby pomóc Komendzie w rozwiązywaniu różnych problemów, nie tylko finansowych.

Łódzka prasa, radio i telewizja informowała o naszych osiągnięciach, a niejednokrotnie inspirowała naszą działalność. Redaktorzy Jerzy Kraskowski – z Dziennika Łódzkiego, Halina Cywińska – Łódzki Express Ilustrowany, Jerzy Wilmański, Krystyna Dobrzańska – Sobierajska – Głos Robotniczy, byli naszymi sprzymierzeńcami.

Materiały i dane o działalności poszczególnych Komendantów zebrałem korzystając z archiwum Hufca i Komendy Chorągwi. Przeprowadziłem konsultacyjne rozmowy niemal z każdym z zainteresowanych. Tylko jedna osoba nie wyraziła zgody na umieszczenie jej w książce z wyjątkiem spisu komendantów.

Marian Kierczuk
harc mistrz

Pietrzycki Marian – podharc mistrz, nauczyciel. Nauki pobierał w Łodzi, gdzie ukończył Seminarium Nauczycielskie. Urodził się 6 sierpnia 1908 roku, w rodzinie rzemieślniczej. Ojciec, z zawodu szewc, prowadził mały warsztat w Łodzi przy ulicy Prusa, utrzymując 6-osobową rodzinę. Marian po ukończeniu szkoły powszechnej rozpoczął naukę w Seminarium Nauczycielskim, które ukończył w 1931 roku. Pracę wychowawczą rozpoczął w świetlicy dla młodzieży przy ulicy Aleksandrowskiej. Pracował także jako kolporter wydawnictw dziecięcych Związku Nauczycielstwa Polskiego. W latach 1932 - 1934 odbył służbę wojskową w 4 Pułku Artylerii Ciężkiej w Łodzi.

Po odbyciu służby wojskowej pracował jako nauczyciel matematyki w Szkole Powszechnej przy Gimnazjum Społecznym przy ulicy Pomorskiej 106 w Łodzi oraz w Szkole Powszechnej przy ulicy Kopcińskiego.

Do Związku Harcerstwa Polskiego wstąpił w 1926 roku, do 12 Łódzkiej Drużyny Harcerzy im. Stanisława Konarskiego, gdzie pełnił funkcję zastępowego, przybocznego i drużynowego. W 1932 roku został przeniesiony do 2 Łódzkiej Drużyny Harcerzy im. Waleriana Łukasińskiego, przy Szkole Powszechnej im. Bolesława Chrobrego przy ulicy Drewnowskiej 88, gdzie pełnił funkcję przybocznego. W 1935 roku Marian Pietrzycki obejmuje funkcję drużynowego 2 ŁDH-rzy, którą pełni do marca 1939 roku. W czasie kierowania przez niego drużyną, jedną z form rozwijania zainteresowania kulturą był zespół harmonistów ustnych i mandolinistów (parokrotnie zespoły te występowały przed mikrofonem Polskiego Radia).

W 1936 roku został mianowany podharc mistrzem, wcześniej zdobył wszystkie kolejne stopnie harcerskie, do Harcerza Rzeczypospolitej włącznie.

W marcu 1939 roku przekazuje 2 ŁDH-rzy Kazimierzowi Kałużnemu, ponieważ zostaje zmobilizowany do służby wojskowej.

Po zakończeniu kampanii wrześniowej wraca do Łodzi. W czasie okupacji pracował w zakładzie fotograficznym „Foto Kirbitz” przy ulicy Piotrkowskiej 121. Wraz z Kazimierzem Kałużnym spotykają się z najstarszym zastępem „Żubrów”. Spotkania mają charakter towarzyski, ale każde spotkanie było przepełnione troską o jutrzejszy dzień, o przeszłość. Czytają konspiracyjne gazetki, przekazują zdobyte radiowe informacje i, co najważniejsze, planują co robić po wojnie. Dzięki temu nazajutrz po wyzwoleniu „Dwójka” była gotowa do wznowienia pracy w wyzwolonej Polsce.

Po zakończeniu działań wojennych w 1945 roku zostaje Komendantem Hufca Łódź - Północ z siedzibą przy ulicy 11 Listopada 41 (01.03.1945). Przed nowopowstałą Komendą stanęły ważne zadania, które pod kierownictwem phm. Mariana Pietrzyckiego, były realizowane. Najszybciej odbudowały się najstarsze drużyny: 2 ŁDH-rzy im. Waleriana Łukasińskiego, 13 ŁDH-rzy im. gen. Józefa Bema oraz 16 ŁDH-rzy im. gen. Kazimierza Pułaskiego.

Powoli wracają harcerze z Niemiec, wywiezieni na przymusowe roboty, z więzień i obozów. Natychmiast zgłaszają się do Komendy, obejmując różne funkcje. Po zorganizowaniu drużyn włączają się natychmiast do ogólnołodzkiej akcji jak: pomoc w zbiorce lekarstw i środków opatrunkowych dla szpitali, gdzie leczyli się żołnierze polscy i radzieccy, zbiórki książek dla świetlic wojskowych.

Drużyny były także aktywne w środowisku, szczególnie w pracy na rzecz szkół – reperacja mebli, prace porządkowe, zbieranie książek, podręczników itp.

Powoli tworzy się zespół instruktorski, który kierował poszczególnymi odcinkami w Hufcu.

Już w dniu 21 marca 1945 roku Hufiec Łódź - Północ liczył 13 drużyn skupiających 480 chłopców oraz 6 gromad zuchowych, a w nich 90 zuchów (zajmując II miejsce po Widzewie).

We wrześniu 1946 roku phm. Marian Pietrzycki składa funkcję komendanta Hufca Łódź - Północ w ręce phm. Kazimierza Kałużnego, dotychczasowego zastępcy.

Druh Pietrzycki wyjeżdża do Świdnicy. Tam organizuje harcerstwo – zostaje Komendantem Hufca Świdnica, tam też organizuje spółdzielnię harcerską.

Po powrocie do Łodzi w latach 1948 - 1950 był członkiem Komendy Chorągwi Łódzkiej, kierując Działem Finansowo – Gospodarczym. Pozostawał w dalszym ciągu w kontakcie z Komendą Hufca Łódź - Północ. Pismem z dnia 23 kwietnia 1948 r., Komendant Hufca występuje do Komendy Chorągwi o mianowanie phm. Mariana Pietrzyckiego komendantem akcji letniej hufca. W lipcu tegoż roku był komendantem Zgrupowania Obozów Hufca Łódź - Północ w Chłopach nad Bałtykiem.

Innym pismem¹ z dnia 22 kwietnia 1948 Komendant Hufca Łódź - Północ do Komendanta Chorągwi Harcerzy występuje z prośbą o mianowanie składu Komendy Hufca, a dh. Mariana Pietrzyckiego – II Zastępcą Komendanta Hufca.

Po likwidacji ZHP w 1950 roku, wrócił do pracy w szkolnictwie. Pracował jako instruktor zawodu w Technikum Fotograficznym.

Po Zjeździe Łódzkim w 1956 roku objął funkcję Komendanta Hufca Łódź - Polesie, którą pełnił do 1959 roku. Od 1957 roku nauczał matematyki w 32 Szkole Podstawowej przy ul. Kopcińskiego 32. Mimo wieku emerytalnego, pozostał czynny zawodowo i w tejże szkole prowadził bibliotekę szkolną.

Zmarł 26 lipca 1955 roku, spoczął na Cmentarzu „Doły” w Łodzi.

Przebieg służby

- 1926 – 1932 - 12 Łódzka Drużyna Harcerzy im. Stanisława Konarskiego
- zastępowy, przyboczny, drużynowy
- 1932 - 2 Łódzka Drużyna Harcerzy im. Waleriana Łukasińskiego
- przyboczny
- 1932 – 1934 - Służba wojskowa w 4 Pułku Artylerii Ciężkiej w Łodzi
- 1935 – 1939 - 2 Łódzka Drużyna Harcerzy im. Waleriana Łukasińskiego
- drużynowy
- marzec 1939 - Zmobilizowany do służby wojskowej
- 1945 – 1946 - Hufiec Łódź - Północ - komendant
- 1946 – 1948 - Hufiec w Świdnicy - komendant
- 1948 – 1950 - Członek Komendy Chorągwi Łódzkiej – kierownik Działu

---

¹ Oba pisma znajdują się w Archiwum Izby Historii i Tradycji Chorągwi Łódzkiej

- Gospodarczego.
- 1948 - Hufiec Łódź - Północ - II –gi zastępca komendanta
  - 1957 – 1959 - Hufiec Łódź – Polesie - komendant

Obozy organizowane i prowadzone przez phm. Mariana Pietrzyckiego.

- 1933 - Zlot Chorągwi Łódzkiej – obóz 2 ŁDH-rzy w Osinach k. Główna - oboźny.
- 1934 (?) - Obóz wędrowny po wybrzeżu - komendant.
- 1935 - Obóz przedzlotowy Chorągwi Łódzkiej – obóz 2 ŁDH-rzy - komendant
- Udział w Jubileuszowym Zlocie ZHP w Spale.
- 1937 - Zgrupowanie bałuckich drużyn w Małogoszczy – obóz 2 ŁDH-rzy - komendant.
- 1938 - Obóz w Berezowie na Huculszczyźnie - komendant.
- 1946 – 1959 - Komendant kilku Zgrupowań Hufców: Świdnica, Łódź - Północ, Łódź - Polesie i 8 obozów wędrownych młodzieży szkolnej z udziałem harcerzy.

Za pracę zawodową i społeczną został odznaczony:

- Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski
- Krzyżem Zasługi – Złotym i Brązowym
- Medalem Za Udział w Wojnie Obronnej 1939 r.
- Odznaką Zasłużony dla Hufca Promienistych

Przy opracowaniu wykorzystano:

1. Opracowanie hm. Bronisława Kubiaka (Biogram Marian Pietrzycki).
2. Wspomnienia hm. Stefana Ziarkowskiego.
3. „Chorągiew Łódzka ZHP w latach 1945 – 75” – W. J. Baliński – praca magisterska niepublikowana.
4. Archiwum Komendy Chorągwi Łódzkiej

1935 – Marian Pietrzycki

1934 – Kurs zastępowych 2 ŁDH-rzy (Marian Pietrzycki 1-szy z lewej)

Kazimierz Kałużny – podharcemistrz, handlowiec. Ukończył Szkołę Kupiecką w Pabianicach. Urodził się 25 stycznia 1919 roku w Łęczycy. Syn Bolesława i Marianny. Uczęszczał do Szkoły Powszechnej nr 25 przy ulicy Drewnowskiej 88, tam też wstąpił do 2 Łódzkiej Drużyny Harcerzy im. Waleriana Łukasińskiego. W grudniu 1934 roku był uczestnikiem Kursu Zastępowych, a po jego ukończeniu został zastępowym.

W końcu lat trzydziestych pełnił funkcję asystenta Komendanta Chorągwi hm. Stefana Kopczyńskiego, należąc w dalszym ciągu do 2 ŁDH-rzy. Kiedy w marcu 1939 roku Marian Pietrzycki – drużynowy 2 ŁDH-rzy został zmobilizowany do wojska, funkcję tę przejął dh Kałużny i pełnił ją do końca września.

1 września 1939 roku wybuchła II wojna światowa. Już w pierwszym dniu wojny, siecią alarmową uruchomioną przez dh. Kałużnego, wydane zostają dyspozycje odnośnie udziału w służbie Pogotowia Wojennego Harcerzy. Harcerze 2 ŁDH-rzy pełnili różne funkcje pomocnicze na rzecz władz wojskowych i cywilnych, a szczególnie w Lidze Obrony Przeciwlotniczej. Z chwilą wkroczenia do Łodzi wojsk hitlerowskich, Wojenne Pogotowie Harcerskie skończyło swoją służbę. Siedzibę Komendy Chorągwi przy ul. Kilińskiego 96, władze okupacyjne zajęły i opieczętowały. Było niebezpieczeństwo przejęcia akt osobowych i wykorzystania ich przez policję niemiecką. Zaistniała konieczność zlikwidowania archiwum. Zadanie to wykonało dwóch harcerzy: Jan Perka (zastępca Komendanta Chorągwi) i Kazimierz Kałużny. Ryzykując życiem, kuchennym wejściem przedostali się do pomieszczeń Chorągwi, wynieśli i zniszczyli dokumenty, które dla hitlerowców stanowić mogły cenny materiał śledczy².

W czasie okupacji dh Kałużny pracował w różnych miejscach. Uratował się od deportacji na przymusowe roboty w Rzeszy Niemieckiej.

Po wyzwoleniu w 1945 roku przystępuje do pracy w 2 ŁDH-rzy. Bierze czynny udział w formowaniu się nowo powołanego Hufca Łódź - Północ. Zostaje mianowany Zastępcą Komendanta Hufca.

Kazimierz Kałużny zawarł związek małżeński 16 września 1945 roku z Barbarą, z domu Szewczyk, harcerką 1 Łódzkiej Drużyny Harcerki im. Emilii Plater. Drużna Barbara wspomagała swego męża w pracy harcerskiej.

We wrześniu 1946 roku dh Kazimierz Kałużny przejmuje funkcję Komendanta Hufca Łódź - Północ, kontynuuje dalszą rozbudowę Hufca i drużyn. W maju 1948 roku (Rozkaz KH L.7) istnieje już 18 drużyn harcerzy i 6 gromad (drużyn) wychowawczych.

Akcja letnia w 1947 roku odbyła się w Bobrownikach koło Kłodzka, gdzie testowano założenia przyszłej Harcerskiej Służby Polsce (HSP). W 1948 roku w Chłopach, w Zgrupowaniu Obozów Hufca, już funkcjonował program HSP. Komendantem Zgrupowania był Marian Pietrzycki.

W działalności Hufca w tym czasie należy podkreślić m. in. różnorodną działalność kulturalną. Przygotowywano występy zespołu amatorskiego, chóru, organizowano kiermasze itp. Dla przykładu można wymienić wystawienie komedii ludowej pt.: „Zaloty na kwaterze” w Teatrze Popularnym (ul. Ogrodowa, 29 luty

---

² Dominik Patora – Łódzkie „Kominy” – Szare Szeregi – Warszawa 1988 s. 71

1948). Uzyskano z tej imprezy ponad 70 tys. złotych. W marcu tegoż roku, w sali Teatru Lutnia, zespół powtórzył swoje występy, przeznaczając dochód na rzecz Komendy Chorągwi. Ta działalność wspierała gromadzenie funduszy niezbędnych dla rozwoju Hufca, a szczególnie dla organizacji akcji obozowej.

W kwietniu 1949 roku dh Kałużny przekazuje funkcję Komendanta Hufca phm. Tadeuszowi Szczepaniakowi.

Po zakończeniu kadencji Hufcowego – zgodnie ze swoim zawodem handlowca – pracuje w Miejskim Handlu Detalicznym Użytku Kulturalnego, w którym wkrótce zostaje zastępcą dyrektora do spraw handlowych. W 1957 r. po wznowieniu działalności Spółdzielni Harcerskiej „Czuj - Czyn”, piastuje stanowisko kierownika sklepu specjalizującego się w zaopatrzeniu harcerzy w wyposażenie osobiste, sprzęt obozowy i sportowy, w literaturę harcerską.

W 1969 roku zmienia pracę, przenosi się do Administracji Budynków Mieszkalnych na Bałutach, gdzie pracuje do 1981 roku.

Zmarł 26 grudnia 1996 roku, spoczął na Cmentarzu „Na Mani” w Łodzi.

Przebieg służby

- 1932 – 1939 - 2 Łódzka Drużyna Harcerzy im. Waleriana Łukasińskiego
- zastępowy, drużynowy
- 1938 – 1939 - asystent Komendanta Chorągwi
- 1945 – 1946 - Hufiec Łódź - Północ - zastępca komendanta
- 1946 - Zgrupowaniu Obozów Podobóz Łódź - Północ - komendant
- kursu drużynowych Chorągwi Łódzkiej we Włodzimierzowie koło Piotrkowa Trybunalskiego
- 1946 – 1949 - Hufiec Łódź - Północ - komendant
- Organizator Harcerskiej Akcji Letniej oraz Trzydniówek obozowych dla drużyn Hufca jako sprawdziany przed akcją letnią
- 1957 – 1958 - Komenda Hufca Łódź - Bałuty - instruktor Komendy
- 1980 - Wyróżniony Odznaką „Zasłużony dla Hufca Promienistych”

1939 – Kazimierz Kałużny

•

*1972 – 60 – lecie 2 ŁDH-rzy, od lewej: Bogumił Gontarski, Eligiusz Olbromski,
Kazimierz Kałużny*

Z H. P.
Łódzka Chorągiew Harcerzy
Komenda Hufca Łódź-Północ
Łódź, ul. 11 Listopada 41
 L. dz. 123/481

ŁÓDŹ dnia 22 kwietnia 48 r.

Do
 Komendy Chorągwi Harcerzy
 w Łodzi.

Uprzejmie proszę o mianowanie składu Komendy Hufca, który przedstawia się następująco:

- 1 Z-ca Kierczuk Marian phm
- 2 Z-ca Pietrzycki Marian phm
- Namiestnik Zuchów H.R. Witkowski Janusz
- Referent Szkoleniowy Kałuźny Kazimierz phm
- Referent Wizytacji Płoszajski Tadeusz phm
- Referent Prób i sprawności Kierczuk Marian phm
- Referent P.W. i P.W. H.O.Kołodziejczyk Józef
- Referent Pracy Społecz. H.O. Wilmański Jan
- Referent Zdrowia H.O. Wieczorek Mirosław
- Referent H.S.I. Nagibor Zygmunt *u.w*
- Referent Ogólny ćw. Nowicki Stanisław
- Gospodarz H.R. Bogacki Hipolit
- Skarbnik H.O. Zalesny Marian
- Sekretarz ćw. Nowicki Stanisław
- Bibliotekarz ćw. Mikołajewski Jerzy
- Referent Drużyn Spychała Kazimierz phm

2-ca Marszałek. Troski. Stan. Kemp. H.O.

C Z U W A G I !

Komenda Chorągwi Harcerzy w Łodzi		
O T R Z Y M A N O		
Dnia <i>26.3.48</i>	Nr dz <i>N-10/1636</i>	
Wydział <i>Org</i>	Załatwiono Dn.	Archwum Dn. Akta <i>18</i>

Hufcowy Harcerzy
Stanisław
 Kiercający podharcmistrz

vide rozkaz K.Ch 28

Z. H. P.
Lódzka Chorągiew Harcerzy
Komenda Hufca Łódź-Północ
Łódź, ul. II. Listopada 41
 L. dz. 122/48/

[Handwritten signature]
 D o

1948 dnia 22 kwietnia 48 r.

*to imię
 20.04.48*

Komady Chorągwi Harcerzy w

w Łodzi.

Uprzejmie proszę o mianowanie Ko-
 Orlego i sprawności - w składzie :

Przewodniczący Komisji. p hm Kałuzny Kazimierz
 Z - ca Przewod.

Komenda Chorągwi Harcerzy w Łodzi		
OTRZYMAŁO		
Dnia <u>26.4.48</u>	Nr dz. <u>IV-10/163</u>	
Wydział <u>OC</u>	Załatwiono Dn.	Archiwum Dn. <u>5.7</u>
		Akta N

- p hm Kierczak Marian
- p hm Spychała Kazimierz
- p hm Jędrus Feliks
- ~~H.R.~~ Witkowski Janusz *plm*
- ~~H.R.~~ Janaszek Kazimierz *plm*
- ¹⁹⁴⁸ H.O. Kołodziejczyk Józef
- H.O. Wiczołek Miroslaw

C Z U W A J !

Hufcowy Harcerzy
Kałuzny Kazimierz
 Kałuzny Kazimierz
 podskarbnik *plm*

Publikacje dotyczące Hufca Łódź – Bałuty „Promienistych”

1. Hm. Marian Kierczuk – *Z działalności Hufca ZHP Łódź – Bałuty „Promienistych”* (1945 – 1979), Łódź 1979
2. Hm. Marian Kierczuk – *Nasze Tradycje nasza Historia*, maszynopis 1994
3. Hm. Marian Kierczuk – *Władze Hufca ZHP Łódź – Północ – Bałuty „Promienistych”*, maszynopis 1995
4. Pwd. Adam Cieślak – *Zbiórka Harcerska – Poradnik Raczującego Drużynowego*, maszynopis 1995
5. Pwd. Paweł Wiewióra – *Wykaz Numerów Drużyn działających w Łodzi stan na dzień 01.09.1996 r.*, maszynopis 1996
6. Pwd. Anna Szwed – *Zbiórka Harcerska w Terenie – Poradnik Raczującego Drużynowego*, maszynopis 1996
7. *Śpiewnik Hufca Łódź – Bałuty „Promienistych”* w opracowaniu: Zofia Szymańska, Adam Szymański, Piotr Przytyk, Łódź 1998, II wydanie 2000
8. Jerzy Kubacki – *Działalność Hufca ZHP Łódź – Bałuty w latach 1945 – 1972 – Praca magisterska*, maszynopis 1979
9. Hm. Marian Kierczuk – *Z działalności Hufca ZHP Łódź – Bałuty „Promienistych” (1980 – 1999)*, Łódź 2000
10. Hm. Maria Ogrodowczyk, hm. Zofia Sulkowska, hm. Marian Kierczuk – *Spis Instruktorów Hufca Łódź – Bałuty „Promienistych” w latach 1957 – 1999*, Łódź 2000
11. Hm. Hanna Miecznikowska (zespoły redakcyjne) – *18 Łódzka Drużyna Harcerek „Wierchy” im. Marii Porzezińskiej* (dwa wydania 1957 – 1975 i 1957 – 1999), maszynopis i druk komputerowy
12. Hm. Marian Kierczuk – *Czterdziestolecie 16 Łódzkiej Drużyny Harcerzy im. Franciszka Proźka 1932 – 1972*, druk powielaczowy
13. Phm. Stefan Ziarnkowski – *65 lat 16 Łódzkiej Drużyny Harcerzy im. gen. Kazimierza Puławskiego od 1960 r. im. Franka Proźka*, druk komputerowy 1998
14. *XIII Łódzka Drużyna Harcerzy 1924 – 1984*, maszynopis – wyd.
15. *XIII Łódzka Drużyna Harcerzy „Stalowa Trzynastka” Jednodniówka 1924 – 1996*, druk komputerowy
16. Henryk Ryszard Żuchowski – *Zatorowcy w latach 1956 – 1968*, Łódź 1983
17. Henryk Ryszard Żuchowski – *Wołodyjowscy – historia 117 Łódzkiej Drużyny Harcerskiej im. H. Sienkiewicza 1959 – 1984*, Lublin 1994
18. *Historia 2 Łódzkiej Drużyny Harcerzy im. Waleriana Łukasińskiego 1912 – 2002*, pod redakcją hm. Mariana Kierczuka, Łódź 2002
19. Hm. Marian Kierczuk – *Harcerskie Lasy na terenie miasta Łodzi - Działalność Sztabu Harcerskiego „Mikroklimat” 1962 – 1972*, wydanie komputerowe